

Obec Demänovská Dolina

PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

NA ROKY 2016 - 2020

Vypracoval:

Starostka obce: Mgr. Ľubomíra Klepáčová

Dňa 10.5.2019

OBSAH

Úvod

1. Základné údaje obce Demänovská dolina.....	3
2. Charakteristika súčasného stavu odpadového hospodárstva obce.....	4
2.1 Vznik a nakladanie s komunálnymi odpadmi na území obce	
2.2 Triedený zber komunálnych odpadov	
3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu odpadového hospodárstva 2011 – 2015...7	
3.1. Vyhodnotenie cieľov a opatrení predchádzajúceho POH	
3.2. Vyhodnotenie opatrení	
4. Záväzná časť programu	8
4.1. Ciele a cieľové smerovanie	
4.2. Tvorba odpadov do roku 2020	
4.3. Opatrenia na dosiahnutie cieľov	
4.4. Údaje p systéme zberu	
4.5. Opatrenia na zabezpečenie informovanosti	
5. Smerná časť program.....	13
5.1 Údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov	
5.2 Využitie kampaní	
5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu	
6. Iné	
6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov	
7. Prílohová časť	
7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané	
7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva	

Úvod

Demänovská dolina je najznámejšou a jednou z najkrajších dolín Nízkych Tatier. V posledných desiatkach rokov sa obec Demänovská dolina a samotná Demänovská dolina stala jedným z najvýznamnejších stredísk cestovného ruchu v Slovenskom a Európskom meradle. Celé územie obce spadá do chránenej krajinej oblasti. Obec sa nachádza v nadmorskej výške od 690 m.n.m. Vznik samostatnej obce Demänovská Dolina sa datuje ku dňu 1. júla 1964. Obec sa podľa historických prameňov delí na 5 miestnych časti:

- Tri studničky
- Jaskyne
- Repiská
- Lúčky
- Jasná

Administratívne zaradenie obce:

- Kraj: Žilinský samosprávny kraj
- Okres: Liptovský Mikuláš
- Región: Chopok – juh (Severná strana Nízkych Tatier)
- NUTS 2: Stredné Slovensko

Program odpadového hospodárstva (ďalej „POH“) obce Demänovská Dolina do roku 2020 je vypracovaný v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o odpadoch“) a nadväzuje na záväznú časť POH Žilinského kraja na roky 2016 – 2020, ktorá bola vydaná všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu Žilina, zverejnenou vo Vestníku vlády SR, čiastka 1/2019 dňa 24. 1. 2019.

POH je po obsahovej stránke zostavený podľa prílohy č.3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (ďalej „vyhláška k zákonu o odpadoch“). POH obce Demänovská Dolina je vypracovaný v súlade s POH Žilinského kraja na roky 2016 – 2020.

Obec Demänovská dolina v roku 2018 získala ocenenie ako najlepšie separujúca obec na Slovensku.

1. Základné údaje obce

1.1. Názov obce: Demänovská dolina

1.2. Identifikačné číslo obce: 00315168

1.3. Okres: Liptovský Mikuláš

1.4. Počet obyvateľov obce : 292

1.5. Rozloha katastrálneho územia obce: 4 784 ha

1.6. Obdobie, na ktoré sa program vydáva: 2016 – 2020

2. Charakteristika súčasného stavu odpadového hospodárstva

Pri nakladaní s odpadmi sa obec riadi platnou legislatívou odpadového hospodárstva a prijatým VZN 1/2016 obce Demänovská dolina o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v znení neskorších zmien a doplnkov.

Evidenciu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov vedie priebežne obec v elektronickej podobe. Hlásenia sú na príslušné úrady zasielané v zmysle požiadaviek platnej odpadovej legislatívy.

Vzniknuté komunálne odpady na území obce sú odvezené a následne zhodnotené alebo zneškodnené zmluvnými oprávnenými organizáciami v súlade s platnou odpadovou legislatívou a aktuálnym VZN obce Demänovská Dolina č. 1/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v znení neskorších zmien a doplnkov.

Obec má uzatvorenú zmluvu s oprávnenou organizáciou OZV ENVI / PAK pre zabezpečenie nakladania s vytriedenými zložkami komunálneho odpadu. Súčasne má uzatvorenú aj zmluvu so zberovou organizáciou Ľupčianka, s.r.o. Liptovský Mikuláš, ktorá pre obec zabezpečuje zber triedeného komunálneho odpadu aj zmesného komunálneho odpadu.

Komunálne odpady sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba, alebo fyzická osoba, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania, alebo činnosti právnickej, alebo fyzickej osoby.

Za odpad z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácností, najmä z garáží, garážových stojísk.

Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce, alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení. Veľká časť komunálnych odpadov vzniká v obci v dôsledku poskytovania rekreačných služieb rekreačnými zariadeniami, ako aj z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napr. zo záhrad, chát, chalúp a pod.

Od 1. januára 2010 majú obce povinnosť zaviesť povinný triedený zber pre 4 zložky komunálnych odpadov a to:

- papier,
- plasty,
- sklo,
- kovy

Platná odpadová legislatíva ukladá zároveň obciam povinnosť oddelene zbierať okrem vyššie uvedených zložiek, aj ďalšie zložky komunálneho odpadu:

- objemné odpady,
- drobné stavebné odpady,
- elektroodpady z domácností,

- použité batérie akumulátory, ktoré sú komunálnym odpadom,
- oddelene vytriedené odpady z domácností s obsahom škodlivín (ako napr. odpadové oleje, farbivá, chemikálie, či iné odpady s obsahom nebezpečných látok),
- biologicky rozložiteľné odpady.

Od júna 2016 ku týmto zložkám pribudol aj povinný triedený zber viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky (VKM).

2.1. Vznik a nakladanie s komunálnymi odpadmi na území obce

Údaje o vzniku a nakladaní s odpadmi vychádzajú z dostupných hlásení obce (Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním), resp. z Evidenčných listov odpadu (ELO). V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené údaje o vzniku odpadov v obci za roky 2011 až 2015, podľa kategorizácie odpadov zodpovedajúcej vyhláške MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Tab. č.1 Vznik komunálnych odpadov podľa druhov za jednotlivé roky

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória a odpadu	Množstvo t 2011	Množstvo t 2012	Množstvo t 2013	Množstvo t 2014	Množstvo t 2015
20 03 01	Zmesný komunálny odpad	O	43,98	178,52	216,62	182,35	247,34
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20 01 08	Kuchynský a reštauračný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20 01 01	Papier	O	1,64	4,73	5,02	4,65	3,40
20 01 39	Plasty	O	2,46	4,05	2,66	3,00	3,50
20 01 02	Sklo	O	5,26	6,38	6,42	6,73	6,50
20 01 40	Kovy a kovové obaly	O	0,00	0,31	0,32	0,43	0,40
Spolu			53,34	193,99	231,04	196,16	261,14

V období rokov 2011 – 2015 mal vznik komunálnych odpadov na území obce stúpajúcu tendenciu hlavne v tvorbe zmesového komunálneho odpadu. Najväčšie množstvo komunálnych odpadov bolo zneškodňované skládkovaním. Zmesový komunálny odpad (odpad katalóg. č. 20 03 01, kategória odpadu O – ostatný) bol dominantnou zložkou komunálnych odpadov v sledovanom období. Materiálové zhodnotenie komunálnych odpadov bolo používané v menšej miere, ale malo stúpajúcu tendenciu. Rok 2012 bol v obci špecifický tým, že v obci došlo vzhľadom k uplynulým rokom, ku výraznému nárastu tvorby komunálnych odpadov (takmer

štvornásobnému). V obci v roku 2012 vzniklo až 193,93 t ostatných komunálnych odpadov. Z tohto množstva bolo 8% (15,47 t) vzniknutých komunálnych odpadov materiálovo zhodnotených. Tento jav bol spôsobený tým, že obec vytvorila nové zberné miesta aj v menej dostupných terénoch a zabezpečila pre obyvateľov obce a rekreantov väčší počet zberných nádob, určených na zber triedených zložiek komunálneho odpadu. Obci Demänovská Dolina bola v r.2011 schválená dotácia z Recyklačného fondu vo výške 77.958,- EUR určená na realizáciu projektu rozšírenia a intenzifikácie triedeného zberu plastov, skla, papiera a kovových obalov v obci a v najexponovanejších turistických oblastiach Demänovskej doliny. Dotácia bola určená na nákup 1100 l zberových kontajnerov. Obec zakúpila z týchto prostriedkov 99 ks kontajnerov. V obci v sledovanom období vznikol len komunálny odpad kategórie ostatný, netvoril sa žiaden nebezpečný odpad.

Kuchynský a reštauračný odpad (katalógové číslo 20 01 08) Prevádzkovateľ kuchyne bol a naďalej je povinný zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom.

Prevádzkovateľ kuchyne si nakladanie s týmto odpadom zabezpečuje sám alebo prostredníctvom tretieho subjektu, s ktorým uzatvoril zmluvu, a ktorý má potrebné oprávnenia na nakladanie s týmto odpadom. Pri nakladaní s kuchynským a reštauračným odpadom je prevádzkovateľ kuchyne povinný postupovať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Náklady spojené so zberom, skladovaním, prepravou a spracovaním vrátane nákladov na zberné kontajnery a iné obaly hradí prevádzkovateľ kuchyne.

Obec nevlastní žiadne kuchynské ani reštauračné zariadenie a tak tento druh odpadu netvorí.

Biologicky rozložiteľný odpad (katalógové číslo 20 02 01) si každý pôvodca odpadu v sledovanom období zhodnocoval a aj zhodnocuje vo vlastných kompostovacích zariadeniach, na svojej nehnuteľnosti a na svoje náklady.

V prípade vzniku väčšieho množstva zelene v obci, bolo možné v zmysle zmluvy uzatvorenej s obcou Pavčina Lehota tento odpad vyvieť na jej obecné kompostovisko.

Zber, prepravu a zneškodňovanie zmesových komunálnych odpadov na území obce zabezpečovala a aj zabezpečuje spoločnosť Ľupčianka, s.r.o., ktorá mala a naďalej má s obcou uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti. Výkon činnosti triedeného zberu bol a naďalej v obci je uskutočňovaný prostredníctvom spoločnosti Ľupčianka, s.r.o., ktorá prevádzkuje aj zariadenie na zhodnocovanie odpadov v Liptovskom Mikuláši. Táto spoločnosť má na nakladanie s odpadmi vydané potrebné úradné oprávnenia.

Obec Demänovská dolina má uzatvorenú zmluvu s oprávnenou organizáciou zodpovednosti výrobcov (OZV) ENVI – PAK od roku 2016. OZV ENVI – PAK spolupracuje s firmou Ľupčianka, s.r.o. pri zabezpečení zberu a nakladania s komunálnym odpadom a jeho zložkami. Zároveň pomáha obci so zvyšovaním povedomia občanov vo vzťahu ku triedeniu komunálnych odpadov hlavne vypracovaním vhodných letákov a pod., ktoré sú k dispozícii na stránke obce.

2.2. Triedený zber komunálnych odpadov v rokoch 2011 – 2015

Tab. č . 2 Triedený zber zložiek komunálneho odpadu v rokoch 2011 - 2015

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo t 2011	Množstvo t 2012	Množstvo 2013	Množstvo t 2014	Množstvo t 2015
20 01 01	Papier	O	1,64	4,73	5,02	4,65	3,40
20 01 39	Plasty	O	2,46	4,05	2,66	3,00	3,50
20 01 02	Sklo	O	5,26	6,38	6,42	6,73	6,50
20 01 40	Kovy a kovové obaly	O	0,00	0,31	0,32	0,43	0,40
Spolu triedený odpad v t			9,36	15,47	14,42	14,81	13,80
Celkové množstvo odpadov v t			53,34	193,99	231,04	196,16	261,14

Množstvo vytriedených zložiek z komunálneho odpadu malo v rokoch 2011 – 2015 ustálený trend. Vytriedené zložky boli len materiálovo zhodnotenú činnosťou R3 (papier, plasty), činnosťou R4 (kovy a kovové obaly) a činnosťou R5 (sklo). Zhodnotenie odpadov zabezpečovala zmluvná organizácia Ľupčianka, s.r.o.

3. Vyhodnotenie predchádzajúceho programu odpadového hospodárstva 2011 - 2015

3.1. Plánované množstvo odpadov a spôsob nakladania s nimi v roku 2015

Kategória a druh odpadu	Množstvo odpadov t	Zhodnotenie			Zneškodnenie			Iné %
		Mater. %	Energetické %	Ostatné %	Skládkovanie. %	Spaľovňa. %	Ostatné %	
Nebezpečné	0,91	100	0	0	0	0	0	0
Ostatné	229,16	6,18	0	0	93,82	0	0	0
Spolu	230,07	6,55	0	0	93,45	0	0	0

3.2. Skutočné množstvo odpadov a spôsob nakladania s nimi v roku 2015

Kategória a druh odpadov	Množstvo odpadov t	Zhodnotenie			Zneškodnenie			Iné %
		Mater. %	Energ. %	Ostatné %	Sklád. %	Spaľ. %	Ostatné %	
Nebezpečné	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatné	261,14	5,28	0	0	94,72	0	0	0
Spolu	261,14	5,28	0	0	94,72	0	0	0

3.3. Vyhodnotenie cieľov a opatrení POH

Program odpadového hospodárstva do roku 2015 obec Demänovská Dolina nespĺnila.

Pozitívne je, že v obci nedošlo ku tvorbe nebezpečných odpadov, i keď ich malé množstvo bolo plánované.

Vzrástlo však množstvo celkových komunálnych odpadov z plánovaných 230,07 t na 261,14 t, čo je nárast asi o 30 t ročne (13%). Vzrástlo tak aj množstvo skládkovaných odpadov asi o 1 %, pričom materiálové zhodnotenie kleslo asi o 1%.

Nedosiahnutie plánovaných ukazovateľov bolo hlavne spôsobené nižšou efektívnosťou separácie zložiek komunálneho odpadu, ktorá sa len veľmi pomaly zlepšovala. V posledných rokoch ku zlepšeniu prispelo aj zakúpenie nádob na separovaný zber v rámci projektu s Recyklačným fondom.

Zintenzívnenie triedenia sa začalo prejavovať hlavne po roku 2015.

4. Závazná časť programu

4.1. Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s jednotlivými prúdmi odpadov

Komunálne odpady

Jedným z hlavných cieľov nakladania s komunálnymi odpadmi je zvýšiť separáciu komunálneho odpadu – jeho triedenie. Ide hlavne o vytriedenie tých zložiek, ktoré sa dajú ďalej zhodnotiť, predovšetkým papier, plasty, sklo, kovy a kovové obaly, viacvrstvové kombinované materiály VKM, biologicky rozložiteľný odpad, elektroodpad, stavebný odpad, objemový odpad, jedlé oleje a tuky a pod.

Obec Demänovská dolina už má zavedený systém triedenia jednotlivých zložiek komunálneho odpadu, ako aj ich zber a zabezpečenie jeho zhodnotenia.

POH Žilinského kraja

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Miera triedeného zberu	20%	30%	40%	50%	60%

POH obce Demänovská dolina

Roky	2018	2020
------	------	------

Miera triedeného zberu	22,21%	60%
------------------------	--------	-----

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Obec Demänovská dolina separuje tento druh odpadu a v súčasnosti sa neskládkuje. Rodinné domy majú vlastné kompostoviská alebo kompostéry, kde si v malom vyrábajú kompost zo zelene.

Kompostovisko v Pavčinej Lehote sa od roku 2017 nevyužíva, nakoľko bolo uzatvorené.

Obec Demänovská dolina bude prebytočný biologicky rozložiteľný odpad likvidovať na zmluvne zabezpečenom kompostovisku.

Občania obce separujú aj jedlé oleje a tuky. Obec ich dva razy do roka zbiera a odovzdáva ich firme Ľupčianka, s.r.o., ktorá má povolenie na ich zber a zabezpečenie ďalšieho nakladania s nimi v súlade s platnými predpismi.

Elektroodpad, Objemný odpad

Obec Demänovská dolina vyhlasuje dva razy do roka zber elektroodpadu, avšak občania obce skôr dávajú prednosť vracaniu elektroodpadu do obchodov pri kúpe nového elektrospotrebiča. Vyzbieraný elektroodpad sa odváža a likviduje firmou Ľupčianka, s.r.o.

Rovnako sa nakladá aj so zberom objemného odpadu .

Drobný stavebný odpad

Obec Demänovská dolina nenakladá s drobným stavebným odpadmi. Stavebné práce, ktoré sú v obci povolené vykonať, majú zmluvne zabezpečený odvoz a likvidáciu drobného stavebného odpadu, za ktorú si jednotliví občania sami zaplatia.

Odpady z obalov

V rámci triedeného zberu odpadov sa odpady z obalov zbierajú ako súčasť triedených zložiek komunálneho odpadu (papier, plasty sklo, VKM) a nezberajú sa separátne.

Papier a lepenka

Záväzné ciele POH Žilinského kraja pre papier a lepenku sú nasledovné:

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	55 %	70%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%
Skládkovanie	3%	2%
Iné nakladanie	32%	13%

Ciele do roku 2020 sú pre papier a lepenku zamerané hlavne na posilnenie materiálového zhodnotenia. Zároveň je potrebné v tejto komodite pokračovať so znižovaním skládkovania.

Obec Demänovská dolina separuje papier a lepenku z komunálneho odpadu a odovzdáva ju zberovej spoločnosti Lupčianka s.r.o., ktorá zabezpečuje jej materiálové zhodnotenie činnosťou R3 u konečných spracovateľov na výrobu papiera v rámci celého Slovenska ale aj zahraničia (Poľsko, Maďarsko). Iná činnosť zhodnotenia sa neuplatňuje. Vyseparovaný papier sa neskládkuje. Na zvýšenie separácie tohto druhu odpadu je potrebné zlepšiť povedomie o separovaní nielen obyvateľov obce ale aj právnických subjektov, ktoré na území obce podnikajú, či chatárov.

Sklo

Záväzné ciele POH Žilinského kraja pre sklo sú nasledovné:

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	60 %	80%
Energetické zhodnocovanie	0%	0%
Skládkovanie	20%	10%
Iné nakladanie	20%	10%

Obec Demänovská dolina separuje v rámci triedeného zberu sklo. Jeho separácia z komunálneho odpadu každým rokom narastá. Vytriedené sklo je zberovou organizáciou Lupčianka, s.r.o. odvážané z obce na dotriedenie a konečné zhodnotenie činnosťou R5 (materiálové zhodnotenie) v sklárňach. Vyseparované sklo sa neskládkuje, je potrebné ďalej zvyšovať jeho separáciu z komunálneho odpadu.

Plasty

V SR sú vybudované dostatočné kapacity na spracovanie plastov, ktoré v plnej miere umožňujú hlavne materiálové zhodnotenie tejto vyseparovanej zložky.

Záväzné ciele POH Žilinského kraja sú nasledovné:

Nakladanie	2018	2020
Materiálové zhodnocovanie	50%	55%
Energetické zhodnocovanie	10%	15%
Skládkovanie	10%	5%
Iné nakladanie	30%	25%

V obci Demänovská dolina sa všetky plasty po ich vyseparovaní materiálovo zhodnocujú. Po ich odvezení z obce sa najskôr doseparujú v zariadení na zhodnocovanie odpadov firmy Lupčianka, s.r.o. v Liptovskom Mikuláši, odkiaľ sa odvážajú do závodov na ich spracovanie v rámci celého Slovenska.

Kovy a kovové obaly

Obec Demänovská dolina má zabezpečený triedený zber kovov a kovových obalov cez spoločnosť Lupčianka, ktorá ich dáva ďalej na materiálové zhodnotenie.

Aj v prípade plastov je potrebné zintenzívniť ich separáciu z komunálneho odpadu a tak znížiť jeho množstvo, ktoré sa skládkuje.

4.2. Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s odpadmi do roku 2020 v obci Demänovská dolina

Tab. č 4 Tvorba odpadov v rokoch 2016 – 2020

Prúd odpadu	Množstvo t 2016	Zhodnotenie materiálové 2016 %	Zneškodnenie Skládkovaním 2016 %	Množstvo t 2020	Zhodnotenie materiálové 2020 %	Zneškodnenie skládkovaním 2020 %
Zmesný komunálny odpad	278,82	-	92,72	310	-	40,0
Papier	6,08	2,02		81	10,46	
Plasty	4,38	1,46		56	7,23	
Sklo	11,05	3,68		99	12,79	
Kovy a kovové obaly	0,35	0,12		25	3,23	
Viacvrstvové kombinované materiály				1,9	0,25	
Objemný odpad				65	8,39	
Drobný stavebný odpad				100	12,91	
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia				0,4	0,05	
Jedlé oleje a tuky				0,1	0,01	
Biologicky rozložiteľný odpad				36	4,65	
Spolu	300,68	7,28	92,72	774,4	60,0	40,0

4.3. Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva v obci Demänovská dolina

Ciele obce Demänovská dolina na rok 2020, ktoré sú v súlade s Programom odpadového hospodárstva Žilinského kraja, sú uvedené v predchádzajúcej tabuľke č. 4. Na podmienky obce Demänovská dolina boli ciele stanovené pre nasledovné druhy odpadov:

- komunálne odpady
- biologicky rozložiteľné odpady

- papier a lepenka
- sklo
- plasty
- kovy a kovové obaly
- viacvrstvové kombinované materiály
- objemný odpad
- elektroodpad

Komunálne odpady a biologicky rozložiteľné odpady

V zmysle požiadaviek novej rámcovej smernice o odpade sú pre komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady stanovené nasledovné ciele:

- do roku 2020 zvýšiť použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kovy a kovové obaly, plasty, sklo, viacvrstvové kombinované materiály, biologicky rozložiteľný odpad, objemový odpad, textil a pod. na 60%.

Obec prijíma opatrenia na postupné zvyšovanie podielu vytriedených zložiek odpadu z domácností. Obec tieto vytriedené zložky komunálneho odpadu následne odovzdáva na materiálové zhodnotenie len oprávneným subjektom, s ktorými má podpísanú zmluvu o spolupráci.

- zefektívnenie systému separovaného zberu komunálnych odpadov prostredníctvom obnovy existujúcich zberných a separačných miest zameranej na zvyšovanie kapacity a zlepšenie technického vybavenia, pokračovať v zberových dňoch objemného, drobného stavebného odpadov, elektroodpadu

- operatívne reagovať na potreby pri výskyte jednotlivých separovaných zložiek odpadu, zamerať sa na separáciu objemového odpadu a jeho zhodnotenie využívaním blízkych zariadení na zhodnotenie odpadov (Sv. Kríž)

- prostredníctvom osvetových kampaní zvyšovať povedomie a zapojenie obyvateľov do systému triedeného zberu komunálnych odpadov, zvyšovať povedomie občanov ku dôslednejšej separácii hlavne plastov a obalov z nich.

Zapojiť do separácie všetky podnikateľské subjekty na území obce.

- pravidelnou kontrolou voľných plôch v obci zástupcami obce, predchádzať tvorbe čiernych skládok

- doriešiť likvidáciu obecného zeleného odpadu z obecných plôch zmluvným odberom oprávnenou organizáciou, alebo vyčlenením vhodnej plochy v rámci obce

Obec odovzdáva vzniknutý komunálny odpad len oprávneným subjektom (Lupčianka, s.r.o.), s ktorými má uzatvorenú zmluvu a túto povinnosť si bude aj naďalej plniť.

Obyvatelia obce majú možnosť kompostovať a ukladať svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie na svojich domácich kompostoviskách. Obec nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu na

svojom území pre obyvateľov obce, pretože najmenej 50 % obyvateľov obce kompostuje vlastný biologicky rozložiteľný odpad na svojich domácich kompostoviskách. Týmto nie je dotknutá povinnosť prevádzkovateľa kuchyne zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom.

4.4 Údaje o systéme zberu odpadov

Obec Demänovská dolina má už vybudovaný systém na separáciu hlavných zložiek komunálneho odpadu ako sú papier, plasty, sklo, kovy a kovové obaly, drobný stavebný odpad, textil, a pod. Stav kontajnerov v obci je pravidelne obnovovaný a dopĺňaný s podporou OZV ENVI-PAK, čo zabezpečuje ďalšiu intenzifikáciu systému separácie komunálneho odpadu. Firma Lupčianka, s.r.o. Liptovský Mikuláš pravidelným vývozom vyseparovaných zložiek ku konečnému zhodnotiteľovi, zabezpečuje spolu s obcou riadne materiálové zhodnotenie vyseparovaných zložiek.

4.5. Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov

Občania obce sú pravidelne aspoň raz ročne informovaní o separácii odpadov z komunálneho odpadu formou letáku. Dodatočné informácie možno získať na obecnom úrade. Nepravidelné pristavovanie kontajnerov pre zber elektroodpadu, textilu, objemového odpadu a pod. (podľa potreby) je oznamované občanom včas formou sms správ, na stránke obce a pod.

Etikety s popisom jednotlivých separovaných zložiek poskytuje OZV ENVI-PAK. Etikety slúžia na jasné označovanie jednotlivých nádob na triedené odpady.

5. Smerná časť programu

5.1. Údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov

V regióne je k dispozícii na likvidáciu komunálneho odpadu skládka odpadu v Partizánskej Lupči. Skládka je využívaná na skládkovanie komunálneho odpadu a stavebného odpadu z regiónu Liptov. Vlastníkom skládky je Mondi SCP a.s. Ružomberok. Majiteľ plánuje v blízkej budúcnosti ďalšie rozšírenie skládky. Ďalšie skládky na komunálny odpad sú v Liptovskom Hrádku a v Ružomberku.

V meste Liptovský Mikuláš je v činnosti rekonštruovaná spaľovňa nebezpečného odpadu firmy Archív SB, s.r.o., ktorej kapacita sa využíva aj na likvidáciu kuchynského a reštauračného odpadu z obcí. Spaľovňa má povolené spaľovať aj tento druh ostatného odpadu, i keď primárne slúži hlavne na spaľovanie nebezpečného odpadu.

Vyseparované zložky z komunálneho odpadu sa materiálovo zhodnocujú cez firmu Lupčianka s.r.o., Liptovský Mikuláš, ktorá má so zhodnocovateľmi uzatvorené zmluvy. Vyseparované sklo sa zhodnocuje v sklárni v Nemšovej, papier v papierňach na Slovensku ale aj v zahraničí, rovnako ako aj plasty, kovy, atď. V súčasnosti aj blízkej budúcnosti sú tieto kapacity postačujúce.

V blízkom okolí obce sa nachádzajú viaceré zariadenia na zhodnocovanie odpadov. Ide o zhodnocovanie odpadov vhodných na výrobu tuhého alternatívneho paliva v Demänovskej doline spoločnosti OZO a.s. Liptovský Mikuláš. Ďalej je k dispozícii zberný dvor a zariadenie na zhodnocovanie odpadov vo Sv. Kríži, tak isto patriace firme OZO a.s. Liptovský Mikuláš. V oboch týchto zariadeniach možno odovzdať stavebný odpad, objemový odpad a pod. ktoré sa ďalej zhodnotia prípadne zneškodnia.

Spoločnosť Ľupčianka vlastní v Liptovskom Mikuláši zariadenie na zhodnocovanie (dotried'ovanie) odpadov hlavne papiera, plastov a skla. Po dotriedení v zariadení sa jednotlivé zložky odvážajú ku finálnym zhodnotiteľom.

5.2. Využitie kampaní

Informačná kampaň na webovom sídle obce: priebežne počas celého sledovaného obdobia.

- Plagáty a letáky o uvedenej problematike vyvesené na informačnej tabuli obce: 4 krát – každoročne.
- Prednášky a diskusie s občanmi v spolupráci s neziskovými mimovládnyimi organizáciami: 1 krát každoročne.
- Uverejňovanie článkov v miestnych novinách: 4 krát – každoročne

5.3. Rozsah finančnej náročnosti programu

Na rok 2020 obec Demänovská dolina plánuje použiť na nakladanie s komunálnymi odpadmi finančný obnos 120 000 EUR . Financie sú plánované v súlade s plánovaným množstvom odpadov a ich zhodnotením resp. zneškodnením a zahŕňajú aj aktivity spojené so zlepšovaním povedomia v oblasti separácie odpadov.

6. Iné

6.1. Potvrdenie spracovateľa údajov

Meno spracovateľa programu: Mgr. Ľubomíra Klepáčová, starostka obce

Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

7. Prílohová časť

Rozhodnutia správnych orgánov vydané v obci vo veci odpadov

Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva